

Ceacht a 3 - Daonáireamh 2006

Téama

Daonáireamh Ranga 2006

Cuspóirí

Go gcuirfear ar chumas an pháiste:

- labhairt faoin daonáireamh – céard é an daonáireamh agus cén fáth / cén chaoi a gcuirtear i gcrích é
- cur síos a dhéanamh ar an bpróiseas a bhaineann le sonraí a bhailiú
- fíricí, figiúirí agus staitisticí a aimsiú a d'fhéadfadh a bheith úsáideach le planáil sa todhchaí chomh maith leis na ceisteanna gur gá a chur nuair atá scrúdú á dhéanamh
- páirt a ghlacadh i bpróiseas an daonáirimh ag leibhéal ranga
- sonraí ranga a léiriú agus a mhíniú ag baint úsáide as modhanna éagsúla ...
- a bheith ar an eolas maidir leis an daonáireamh atá le bheith ann ar an 23 Aibreán 2006

Comhthathú agus Nascáil

Féach Gníomhaíochtaí an Daonáirimh 2006 le liosta iomlán deiseanna comhthaithe a fháil.

Tascanna

- Dul siar ar príomhtheachtaireachtaí ó Cheachtanna a hAon agus a Dó
- Gníomhaíocht don rang iomlán – Cártaí sórtála an daonáirimh agus na céimeanna i gCiorcal an daonáirimh a chruthú
Gníomhaíocht a 1: An fhoirm a chomhlánú
Gníomhaíocht a 2: An daonra samplach a scrúdú
Gníomhaíocht a 3: Na sonraí a chur le chéile
Gníomhaíocht a 4: Scór daonáirimh a choinneáil

Obair Bhreise

Ciúbanna an Daonáirimh

Obair Inchinne an Daonáirimh

Teastaíonn

- Céimeanna i gCiorcal an Daonáirimh S 3.1
- Cairt um Chiorcal an Daonáirimh S 3.2
- Príomhcheisteanna ó fhoirm an Daonáirimh 2006 S 3.3
- Foirm shamplach an daonáirimh agus foirm bhán S 3.4 a agus b
- Bileog Scóir an Daonáirimh S 3.5
- Ciúbanna an Daonáirimh S 3.6
- Codáin Bhriste agus Freagra S 3.7 a agus b

Naisc Bhaile/Scoile

Is féidir leis na páistí na Céimeanna i gCiorcal an Daonáirimh a thabhairt abhaile mar bhunús do dhíospóireacht. Pléann na páistí na príomhcheisteanna lena dtuismitheoirí / a gcaomhnóirí.

Príomhtheachtaireachtaí

- Foinse iontach eolais é daonáireamh ranga agus is féidir é a dhearadh le fíricí agus figiúirí a sholáthar (staitisticí) ar mhaithe le planáil sa scoil
- Tá gach céim sa phróiseas bailiúcháin sonraí tábhachtach le go n-éireoidh leis an daonáireamh
- Is féidir sonraí a chur in iúl i bhfoirm ghraif, léaráidí nó phictiúirí chomh maith le bheith i bhfoirm thuairisce

Foclóir

Daonáireamh, bailigh, eolas, sonraí, fiafraigh, cuir ceist, liostaigh, foirm, fiafraigh, Dé Domhnaigh, Aibreán, eolas, aois, seoladh, oideachas, cáin, comhairigh, tír, meas, rialtas, inscne, fostaíocht

Is foinse shaibhir é an foclóir thuasluaite d'ábhar díospóireachta agus don obair scríofa freisin.

Measúnú

Beidh na páistí in ann

- na príomhtheachtaireachtaí a bhaineann le bailiú sonraí agus le ciorcal an daonáirimh ó Cheacht a hAon agus a Dó a insint duit
- an foclóir a bhaineann le Daonáireamh 2006 a úsáid i gcomhthéacs
- na céimeanna i bpróiseas an daonáirimh a chur san ord ceart
- foclóir an daonáirimh a úsáid le daonáireamh ranga a dhearadh
- páirt a ghlacadh i bpróiseas bailiúcháin sonraí ag leibhéal seomra ranga agus na torthaí a léiriú i bhfoirm ghraif

Nótaí Airde don Mhúinteoir

Ós rud é go bhfuil an foclóir sa ghníomhaíocht seo casta go maith bí ar an airdeall do pháistí nach bhfuil ag baint úsáide as an bhfoclóir ar chor ar bith nó nach bhfuil á úsáid i gceart.

Nóta: is féidir le páistí a bhfaigheann an ghníomhaíocht seo an-simplí úsáid a bhaint as acmhainn S 4.8 len iad a spreagadh le TEC a úsáid le graif a fhorbairt. Bheadh siad in ann freisin ansin tosú ag úsáid cairteacha i dtuairisc scríofa (Gaeilge – scríobh agus léamh de shóirt éagsúla).

Notaí an Mhúinteora

Dul siar ar phríomhtheachtaireachtaí ó Cheacht a 1 agus a 2:

- Labhair faoin Daonáireamh agus déan an tuiscint atá ag na páistí ar an Daonáireamh a mheas
  - céard é an daonáireamh
  - cén fáth go gcuirtear an daonáireamh i gcrích
  - cé na sonraí / cén t-eolas a bhailítear
  - conas is féidir sonraí an daonáirimh a úsáid
- Bain úsáid as luas chártaí le príomh fhocail a bhaineann leis an daonáireamh (baineadh úsáid as go leor de na focail sin i bhFocal Cuardaigh an Daonáirimh i gCeacht a 2).
- Téigh siar ar na céimeanna i gCiorcal an Daonáirimh, is iad sin na céimeanna a bhaineann le próiseas bailiúcháin na sonraí ag úsáid na gcártaí leide a cuireadh ar fáil i gCeacht a Dó. Gníomhaíocht don rang iomlán nó do bheirteanna / grúpaí a d'fhéadfadh a bheith anseo le cártaí beaga (féach S 3.1).
- Bain úsáid as cóip mhór de phóstaer A4 Chiorcal an Daonáirimh a cuireadh ar fáil sa cheacht seo le hachóimre a dhéanamh ar phróiseas bailiúcháin na sonraí (S 3.2).

Babhta tobsmaointe

- Iarr ar na páistí smaoineamh ar cé na ceisteanna go bhféadfadh a bheith ar fhoirm an Daonáirimh 2006. Déan liosta de na ceisteanna seo ar chairt fhilteáin / ar an gclárdubh.
- Labhair faoin mbunphrionsabal a bhaineann leis an daonáireamh agus spreag na páistí leis na sonraí a theastaíonn a cheangal leis an gceist, mar shampla má tá sé tábhachtach fáil amach cén modh taistil is mó a úsáideann daoine le dul chun na hoibre, d'fhéadfaí go mbeadh ceist mar seo a leanas ar fhoirm an daonáirimh: 'Cén modh taistil chun na hoibre atá agat?'
- Bain úsáid as na príomhcheisteanna do Dhaonáireamh 2006 (S 3.3) don díospóireacht teoraithe seo.
- Iarr ar na páistí cén t-eolas a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil ón rialtas a fháil amach ó dhaonáireamh agus cén fáth.
- Ón mbabhta tobsmaointe spreag na páistí le labhairt faoi chuid de na ceisteanna seo a leanas:
  - An tír shaibhir nó bhocht í ár dtír?
  - An bhfuil níos mó daoine ina gcónaí anseo ná mar a bhí nuair a tógadh an daonáireamh cheana?
  - An bhfuil níos mó seandaoine ná daoine óga sa tír?
  - An bhfuil níos mó fireannaigh ná baineannaigh sa tír?
  - Cá bhfuil an chuid is mó daoine ina gcónaí? Faoin tuath? I mbailte/i gCathracha?
  - Cé mhéid daoine atá ar scoil?
  - Cé mhéid daoine atá ag obair?
  - Cén cineál postanna atá ag daoine?
  - Cén chaoi a dtéann daoine chun na hoibre nó chun na scoile?

Iarr ar na páistí smaoineamh ar na ceisteanna a d'fhéadfadh a bheith ar fhoirm an Daonáirimh 2006. Déan liosta de na ceisteanna seo.

Gníomhaíocht don Rang Iomlán

Mínigh do na páistí go bhfuil sibh le daonáireamh ranga a eagrú ar an mbealach céanna go mbíonn daonáireamh náisiúnta ag an rialtas mar chomhaireamh oifigiúil ar an daonra le sonraí tábhachtacha / staitisticí a bhailiú.

Labhair leo maidir leis an ullmhúchán a bheadh ag teastáil le daonáireamh a phleanáil i.e.

- Coiste daonáirimh a eagrú
  - Dáta an daonáirimh a roghnú
  - Dáta an daonáirimh a fhoilsiú
  - Foirm an daonáirimh a dhearadh
  - Cinneadh a dhéanamh ar na ceisteanna
  - Eolas a chur ar fáil don ghrúpa taighde
  - Áiritheoirí a aimsiú leis na foirmeacha a dháileadh, chun eolas a sholáthar agus leis na foirmeacha comhlánaithe a bhailiú
  - Smaoinigh ar an mbealach go ndéanfar na sonraí a eagrú agus a léiriú (i dtábla, i léaráid, i bhfoirm phictiúir nó ghraif)
  - Cinneadh a dhéanamh maidir leis an mbealach a dhéanfar na sonraí a thuairisciú
- Déan na pointí thuasluaite a phlé ceann i ndiaidh a chéile leis na páistí :
    - Beidh an rang ina choiste daonáirimh le ról faoi leith i gcorcal an daonáirimh ag gach grúpa.
    - Déan cinneadh in éineacht leis na páistí cén dáta a bheadh feiliúnach don daonáireamh
    - Spreag na páistí le póstaer, leabhair mharcanna &rl a dhearadh le béim a leagan ar dháta an daonáirimh agus len é a fhógairt. D'fhéadfaí é seo a dhéanamh sa bhaile le cúnaimh agus tacaíocht ó thuismitheoirí agus daoine eile sa teaghlach.
    - Labhair leis na páistí maidir leis an gcineál sonraí/eolais atá ag teastáil maidir leis an rang. D'fhéadfaí na sonraí seo a cheangal leis na sonraí a theastaíonn ó Dhaonáireamh 2006.
    - Iarr ar na páistí oibriú ina mbeirteanna le cinneadh a dhéanamh cé na ceisteanna gur ceart a chur ar an bhfoirm, mar shampla ainm, áit bhreithe, aois, modh taistil chun na scoile, achar ón mbaile chun na scoile ... d'fhéadfaí na ceannteidil seo a chur suas ar an gclárban/dubh agus an rang ar fad a bheith aontaithe orthu. D'fhéadfaí é seo a úsáid ansin mar bhunús leis an eolas cuí a bhailiú maidir lena rang féin.
    - Is féidir leis na páistí ansin foirm Dhaonáirimh a dhearadh ina mbeirteanna nó i ngrúpaí ag baint úsáide as S 3.4 a. Nó, d'fhéadfaí an fhoirm shamplach daonáirimh (S 3.4 b) a úsáid.
    - Is féidir na foirmeacha a dháileadh ar na páistí mar dhráma beag agus áiritheoir Daonáirimh ag dáileadh na bhfoirmeacha daonáirimh ar na páistí agus ag tabhairt cúnaimh aon cheisteanna atá ag na páistí a fhreagairt. Cuirfidh an t-áiritheoir dáta an Daonáirimh Ranga in iúl do na páistí freisin.
    - Déanann na páistí ansin scrúdú ar na foirmeacha ina mbeirteanna le breathnú conas a dhéanfaidh siad iad a chomhlánú agus conas na ceisteanna a fhreagairt i gceart.

Gníomhaíocht a 1 - An fhoirm a chomhlánú

- Ar dháta an Daonáirimh Ranga tabharfar deis do na páistí i rith an lae na foirmeacha a chomhlánú. D'fhéadfaí an ceacht scríbhneoireachta seo a chur i gcrích i gcúinne faoi leith scríbhneoireachta atá ann don daonáireamh. D'fhéadfaí an áit seo a mhaisiú leis na póstaer dhaonáirimh a rinne na páistí agus le cártaí eolais maidir leis an daonáireamh. D'fhéadfaí pinn, pinn luaidhe, scriosáin, páipéar, foirmeacha breise daonáirimh agus clúdaigh litreacha a sholáthar freisin ag an mbord scríbhneoireachta don daonáireamh.

- Nuair atá foirmeacha an daonáirimh comhlánaithe mar is cuí ag na páistí cuirtear in áit sabháilte iad go dtí go dtagann áiritheoir/bailitheoir an daonáirimh len iad a bhailiú ar an lá atá leagtha síos.
- Is féidir ansin leis an múinteoir plé a dhéanamh leis na páistí ar na bealaí go bhféadfaí an tsraith sonraí a bailíodh sa Daonáireamh Ranga a thairfead agus a úsáid.

Gníomhaíocht a 2 - An daonra samplach a sheiceáil

- Áireamh oifigiúil de dhaonra na tíre atá i gceist leis an daonáireamh náisiúnta agus mar sin ní mór mar chéad tasc don daonáireamh ranga fáil amach cé mhéid daoine atá i láthair/as láthair ón scoil Lá an Daonáirimh, is é sin áireamh oifigiúil de dhaonra an tseomra ranga.
- Is féidir ansin leis an múinteoir foirmeacha an daonáirimh a úsáid le fáil amach cé atá i láthair/as láthair. Is féidir an méid páistí atá i láthair/as láthair a thairfead ar an gclárdubh/ar chairt.

Gníomhaíocht a 3 - Na sonraí (an t-eolas) a chur le chéile - na páistí ina ríomhairí

- Is féidir na foirmeacha a thabhairt ar ais do na páistí agus beidh siad ag obair mar ríomhaire leis na sonraí ar fad a chur le chéile.
- Is féidir gach ceist a thógáil inti féin agus na sonraí a bhailiú ina n-iomlán. Is féidir leis na páistí a bheith ina sraitheanna sonraí. Is féidir le hionadaithe ó choiste an daonáirimh na torthaí a thairfead ar an gclárdubh / ar chairt mar shampla.
  - **Ceist a 1: An buachaill nó cailín thú?**
(Seasann na buachaillí ar fad agus déantar iad a chomhaireamh, ansin na cailíní). Déantar na sonraí a thairfead ar ‘phríomh’ bhileog ar bhord nó ar chairt.
  - **Ceist a 2: Cén mhí a rugadh thú?**
Bíodh liosta de na míonna leagtha amach ar an gclárdubh agus líon isteach é de réir mar a sheasann na páistí suas dá mí féin. Cé mhéid i mí Eanáir, Feabhra .....
  - **Ceist a 3: Cén aois thú?**
Is féidir leis na páistí plé a dhéanamh ar na haoiseanna a bheidh ag teastáil uathu a chur san áireamh leis na sonraí a bhailiú. An dteastaíonn na haoiseanna 1, 2, 3, 4, 5...? An gá dúinn dul thar 10 mbliana?
  - **Ceist a 4: Cén tír inár rugadh thú?**
Déan liosta de na tíortha cuí agus coinnigh an scór de réir mar a chuireann na páistí an t-eolas ar fáil.
  - **Ceist a 5: Cá bhfuil cónaí ort?**
Beidh plé le déanamh anseo ar an teorainn atá ag an mbaile agus cá dtosaíonn an tuath agus beidh sé soiléir go bhfuil sé tábhachtach a bheith cruinn.
  - **Ceist a 6: Cén modh taistil chun na scoile atá agat?**
Glaigh amach na roghanna éagsúla agus lig do na páistí a bheith ina sraitheanna sonraí agus seasamh suas nuair a ghlaotar amach an modh taistil atá acu féin. Céard a dhéanann tú má shiúlann tú amanna agus má thagann tú sa charr nuair atá báisteach ann?
  - **Ceist a 7: Cén t-achar é ó do theach chuig an scoil?**
An mbeidh an t-eolas seo curtha ar fáil i gciliméadair? Cén t-achar is giorra/is faide a thairfead ar na páistí?

- **Ceist a 8: Cé chomh fada a thógann do thuras chun na scoile?**
An mbeidh an t-eolas seo curtha ar fáil in uaireanta / nóiméid? Céard é an t-am is lú / is mó a bhíonn páistí ag taisteal?
- **Ceist a 9: Cén cineál tí a bhfuil cónaí ort ann?**
Déan plé ar na cineálacha lóistín agus tithíochta leis na páistí. Is féidir é seo a chomhthathú leis an gceaclam tíreolaíochta.
- **Ceist a 10: An bhfuil Ríomhaire Pearsanta (R.P.) agat?**
Céard é R.P.? An ceart ríomhairí páistí / ríomhairí soghluaiste a chur san áireamh...?
- **Ceist a 11: An bhfuil rochtain agat ar an Idirlíon sa bhaile?**
Déan ‘Rochtain ar an Idirlíon’ a phlé leis na páistí. Céard é rochtain ar an Idirlíon? Cén chaoi a mbíonn a fhios agat má tá rochtain agat ar an Idirlíon? Cé mhéid páistí / daoine fásta a úsáideann an tIdirlíon sa bhaile? Conas is féidir an tIdirlíon a úsáid?

Gníomhaíocht a 4 - Scór Daonáirimh a dhéanamh

Is féidir leis na páistí bileog scóir an daonáirimh a chomhlánú ina n-aonair nó mar ghrúpa ag baint úsáide as an eolas a bhailítear ón rang (Féach S 3.5)

Don rang ar fad

- Déan na príomhtheachtaireachtaí ón gceacht a phlé agus iarr ar na páistí cur síos agus tuairisciú a dhéanamh ar chur i gcrích an daonáirimh ranga. Déan aon deacrachtaí a bhí agaibh a phlé agus conas go bhféadfaí na bacanna / dúshlán seo a sheachaint i ndaonáireamh eile / i gceacht bailiúcháin sonraí.
- Conas is féidir anois na sonraí atá bailithe a léiriú. Cén chaoi gur cheart na sonraí seo a chur i láthair na scoile / an bhaile, mar shampa taispeántas i halla na scoile, leabhrán daonáirimh ?

Obair bhreise

- Ag baint úsáide as na sonraí a bailíodh sa daonáireamh ranga coinnigh an chairt ar an mballa agus is féidir gníomhaíochtaí a scríobh ar an gclárdubh/bán cúpla babhta sa tseachtain do na daoine a chríochnaíonn go luath nó mar obair bhreise do na páistí atá níos cumasaí. Ag obair ina ngrúpaí beaga is féidir leis na páistí iarracht a dhéanamh teacht suas le bealaí leis na sonraí a thairgead. Is féidir níos déanaí na moltaí sin a scrúdú agus triail a bhaint astu sa rang. Is scil riachtanach é seo (ag éisteacht le agus plé a dhéanamh ar ár n-obair mhatamaiticiúil féin agus obair dhaoine eile).
- Tá tomhas spráitúil ar fáil leis an gceacht seo. Tugann sé dúshlán na bpáistí ‘focail an daonáirimh’ a chruthú ó chiúbanna comhghlasadha agus breathnaíonn sé ar choincheap toirte agus achar dromchla (comhthathú leis an gceaclam matamaiticiúil) agus is gníomhaíocht iontach í do pháistí a chríochnaíonn go luath (Acmhainn 3.6).
- Tasc eile breise é cód an daonáirimh a bhriseadh ag baint úsáide as an mbuneolas atá ag na páistí ar chodáin. Leagann an ghníomhaíocht spráitúil seo béim ar théama an daonáirimh (Acmhainn 3.7).

Naisc bhaile/scoile

Tugann na páistí abhaile a bhfoirmeacha comhlánaithe len iad a phlé lena dtuismitheoirí.

Céimeanna i gCiorcal an Daonáirimh

Dáilítear
foirmeacha
an Daonáirimh
ar ár dtithe

Déantar
foirmeacha
an Daonáirimh a
chomhlánú
Lá an
Daonáirimh

Bailítear
foirmeacha an
Daonáirimh
tar éis
Lá an
Daonáirimh

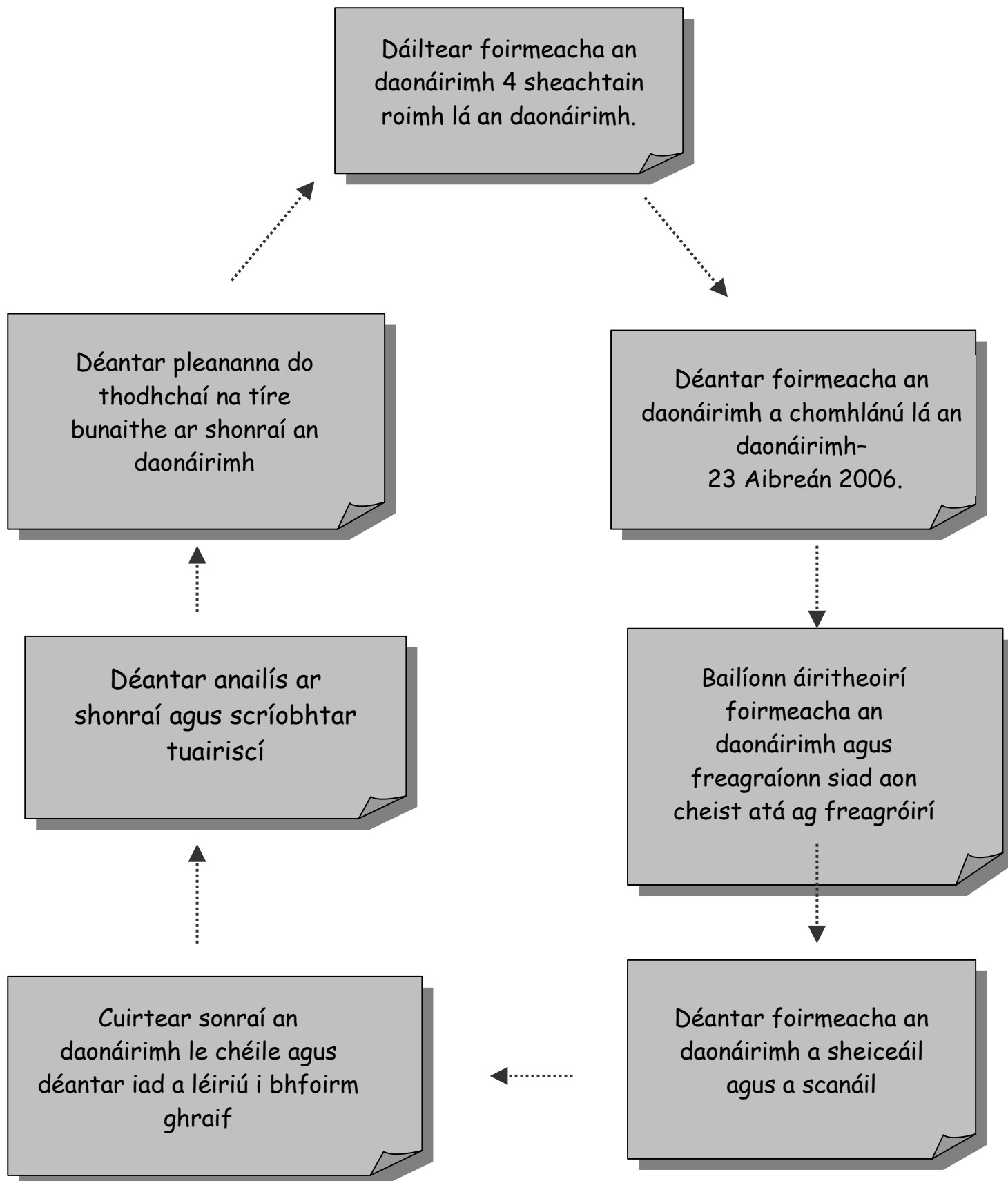
Déantar
foirmeacha an
Daonáirimh
a sheiceáil
agus a scanáil

Cuirtear
eolas ar
ghraif
nó ar liostaí

Léann daoine
na graif agus
scríobhann
siad tuairiscí

Déantar
pleananna
leis an tír
a fheabhsú

Ciorcal an Daonáirimh

Daonáireamh 2006 ~ Príomhcheisteanna

Daoine i Láthair Oíche an Daonáirimh

- Ainm
- Gnéas
- Dáta Breithe
- Áit Bhreithe
- Náisiúntacht
- Áit chónaithe oíche an Daonáirimh
- Stádas Pósta
- Creideamh
- An Ghaeilge
- Modh taistil chun na hoibre, na scoile nó an choláiste
- Achar taistilithe
- Am a thógann sé
- Oideachas
- Gníomhaíochtaí Deonacha
- Gairm bheatha

Tréithe an Teaghlaigh

- Cineál cóiríochta
- An bhliain ar tógadh an teach
- Cíos íochta
- Líon seomraí
- Téamh lárnach
- Soláthar uisce
- Áiseanna séarachais
- Líon carranna agus veain
- Úinéireacht RP
- Rochtain ar an idirlíon

Foirm don Daonáireamh Ranga

Foirm don Daonáireamh Ranga

Ainm : .....

An buachaill nó cailín thú? .....

Cén mhí inár rugadh thú? .....

Cén aois thú? .....

Cén tír inár rugadh thú? .....

Cá bhfuil tú i do chónaí?

Sa bhaile mór

Faoin tuath

Cén modh taistil chun na scoile atá agat?

Siúl Rothar Bus Carr

Cé chomh fada atá do theach ón scoil? .....

Cé chomh fada a thógann an turas chun na scoile? .....

Cén cineál tí ina chónaíonn tú? .....

Cén bhliain ar tógadh do theach/arasán? .....

An bhfuil ríomhaire agat sa bhaile? .....

An bhfuil an tIdirlíon agat sa bhaile? .....

Scór don Daonáireamh Ranga

Bímís ag comhaireamh

Cé mhéid daoine sa rang? .....

Cé mhéid buachaillí sa rang? .....

Cé mhéid cailíní sa rang? .....

Cé mhéid daoine a rugadh i ngach mí :

Eanáir	Feabhra	Márta	Aibreán	Bealtaine	Meitheamh
Iúil	Lúnasa	M. Fómhair	D. Fómhair	Samhain	Nollaig

Cén tír inár rugadh thú?

Éire	Ríocht Aontaithe	S.A.M.	An Fhrainc	An Spáinn	An Ghearmáin
An Phólainn	An Nigéir				

Cé mhéid daoine a rugadh:

I mBaile		Faoin tuath	
----------	--	-------------	--

Cé mhéid daoine a thagann chun na scoile:

Ag Siúl	Ar Rothar	Ar Bhus	Sa Charr	Eile

Cé chomh fada atá an turas chun na scoile?

< 5 Cm	5-10 Cm	10-15 Cm	15-20 Cm	Eile

Cé mhéid ama a thógann an turas chun na scoile?

< 10 nóiméid	10-20 nóiméid	20-30 nóiméid	30-40 nóiméid	Eile

Cén cineál tí ina bhfuil cónaí ort?

Scoite	Leath-scoite	Sraithe	Arasán	Eile

Cé mhéid daoine a bhfuil ríomhaire sa bhaile acu? .....

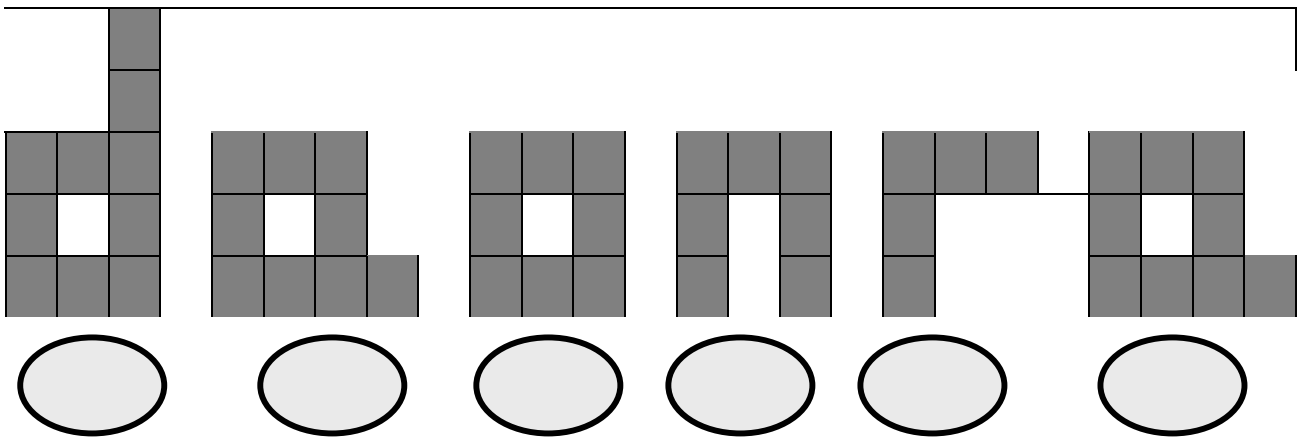
Cé mhéid daoine a bhfuil an t-Idirlíon sa bhaile acu? .....

S 3.6

Ciúbanna an Daonáirimh

Bhain grúpa páistí úsáid as ciúbanna comhghlasadha leis an bhfocal **Daonra** a dhéanamh

An féidir leat a dhéanamh amach cé mhéid ciúbanna a bhí ag teastáil le gach litir?
Má fhaigheann tú an uimhir sin beidh a toirt agat.

Obair Inchinne

Cé mhéid ciúbanna eile a theastódh uait le gach litir a dhéanamh ciúbóideach?

D :
A :
O :
N :
R :
A

Tarraing agus Déan

Breathnaigh ar an litir **d**.

Tarraing a bhfuil le feiceáil agat:

- * má bhreathnaíonn tú síos ar an litir
- * má bhreathnaíonn tú uirthi ón taobh
- * má bhreathnaíonn tú uirthi ón gcúl

Úsáid ciúbanna comhghlasadha leis an bhfocal 'Aibreán' a dhéanamh.

An féidir leat toirt / achar dromchla gach litir a fháil?

S 3.7 a

Codáin Bhriste	
1. Céad $\frac{2}{5}$ de <i>Bíonn</i>	2. $\frac{2}{5}$ deireanach de <i>Téigí</i>
3. Céad $\frac{2}{5}$ de <i>Ardán</i>	4. Céad $\frac{3}{4}$ de <i>Fada</i>
5. Céad $\frac{1}{6}$ de <i>Saoire</i>	6. $\frac{1}{5}$ deireanach de <i>Bróga</i>
7. Céad $\frac{1}{9}$ de <i>Náisiúnta</i>	8. Céad $\frac{1}{6}$ de <i>Álainn</i>
9. Céad $\frac{1}{5}$ de <i>Imigí</i>	10. Céad $\frac{1}{4}$ de <i>Ráta</i>
11. Céad $\frac{1}{7}$ de <i>Eitleán</i>	12. $\frac{1}{5}$ deireanach de <i>Lámha</i>
13. Dara $\frac{1}{2}$ de <i>Am</i>	14. Céad $\frac{1}{4}$ de <i>Hata</i>

Déan amach an teachtaireacht!

S 3.7 b

Codáin Bhriste – Freagra

Bígí ar fad san Áireamh

Céad $\frac{2}{5}$ de BÍONN	=	B Í
$\frac{2}{5}$ deireanach de TÉIGÍ	=	GÍ
Céad $\frac{2}{5}$ de ARDÁN	=	AR
Céad $\frac{3}{4}$ de FADA	=	FAD
Céad $\frac{1}{6}$ de SAOIRE	=	S
$\frac{1}{5}$ deireanach de BRÓGA	=	A
Céad $\frac{1}{9}$ de NÁISIÚNTA	=	N
Céad $\frac{1}{6}$ de ÁLAINN	=	Á
Céad $\frac{1}{5}$ de IMIGÍ	=	I
Céad $\frac{1}{4}$ de RÁTA	=	R
Céad $\frac{1}{7}$ de EITLÉÁN	=	E
$\frac{1}{5}$ deireanach de LÁMHA	=	A
Dara $\frac{1}{2}$ de AM	=	M
Céad $\frac{1}{4}$ de HATA	=	H